

Chiefs of Staff te maken hadden, de grofste fouten zouden maken, was een veronderstelling die tot de geesten van Gerbrandy, Furstner en de Bruyne eenvoudig niet doordrong; daarvoor zagen zij te hoog tegen de Britse bondgenoot op. De Bruyne had trouwens bezoeken kunnen brengen aan de opleidingskampen van SOE en 'de wijze van werken' die hij daar gezien had, had hem, zei hij tegen de Enquêtecommissie, 'veel vertrouwen' gegeven.¹ 'Wanneer', zo verklaarde Lief tinck aan dezelfde commissie,

'de vertegenwoordiger van een wereldorganisatie tegen je zegt: 'Dat is de enig juiste manier, neem dat van ons aan, wij hebben een zeer grote ervaring', dan moet je (je weet er immers niets van, je begint voor het eerst) je daarbij neerleggen. Ze spreken over trainingsscholen, ze laten je de meest moderne radiotoestellen en speciaal parachutemateriaal zien, ze hebben hele fabrieken voor springstoffen en camouflagemateriaal'² -

het was alles ietwat overdonderend en zulks bevorderde dat de Bruyne, Lief tinck en Schilp zich schikten in hun bescheiden rol. Af en toe kregen zij een parafrase van de met bezet gebied gewisselde telegrammen te lezen, af en toe werden hun algemene geruststellende inlichtingen verstrekt, en tegen die achtergrond gaven zij enkele tientallen aspirant-geheime agenten successievelijk aan SOE door. Het Bureau Voorbereiding Terugkeer (Bureau Militaire Voorbereiding Terugkeer na 1 juli '42) was, wat de samenwerking met SOE betrof, niet meer dan een recruteringsbureau. De Bruyne werd over de gang van zaken wel op de hoogte gehouden, maar bemoeide er zich persoonlijk weinig mee - Lief tinck en Schilp deden het eigenlijke werk. Lief tinck mocht het 'algemene' gedeelte opstellen van de instructies welke de voor het *Plan for Holland* uit te zenden agenten meekregen, maar werd niet in de nadere aanwijzingen gekend die Blizard hun gaf (tot eind augustus '42 - toen nam Bingham zijn taak over). Blizard was een stugge officier die Lief tinck en Schilp zoveel mogelijk op afstand hield; dezen wisten een jaar lang niet eens waar de bureaus van SOE gevestigd waren. Evenmin wisten zij op welke plaatsen de agenten gedropt werden. Van de gebreken in de uitrusting der agenten waren zij zich ook al niet bewust - Lief tinck die zelf talrijke echte persoonsbewijzen aan SOE doorgaf, maakte nooit aanmerking op de ondeugdelijke pb's welke SOE aan de agenten verstrekte, 'want', zo verklaarde hij aan de Enquêtecommissie, 'om te kunnen zien of ze goed of fout waren, moet men expert op dat

¹ Getuige M. R. de Bruyne, a.v., dl. IV c, p. 456. ² Getuige H. Lief tinck, a.v., p. 1060.